

Asia: VN/25987/2023

## **Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi tartuntatautilaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Kalajoen kaupungin ympäristöterveydenhuolto huomauttaa, että lausunnolla olevasta tartuntatautilakiluonnoksesta on poistettu nykyisessä tartuntatautilaissa oleva § 56 (terveydentilanselvitys salmonellatartunnasta työtehtävää varten). Ruokaviraston ohjeistus 02/2026 pakkaamattoman, helposti pilaantuvan elintarvikkeen käsittely elintarvikehuoneistossa ottaa kantaa elintarviketyöntekijän todistuksen pakollisuuteen. Jos elintarviketyöntekijän terveydentilaselvitystä ei enää vaadita tartuntatautilain nojalla, niin kuinka jatkossa toimitaan? Miten perustellaan vaatimus elintarvikehuoneistossa työskentelevän henkilön terveydentilan selvityksistä?

Tartuntatautilain kokonaisuudistus selkeyttää kunnan ympäristöterveydenhuollon roolia tartuntatautien torjunnassa.

Ympäristöterveydenhuollon tehtävät säilyvät pääosin nykyisellään, painottuen terveydensuojelun, elintarvikevalvonnan ja

eläinterveyden vastuisiin erityisesti elintarvikkeiden, veden, elinympäristön ja eläinten välityksellä leviävien tartuntojen ehkäisyssä ja selvittämisessä.

Lakiesityksissä täsmennetään viranomaisten välistä tehtävänjakoa ja vahvistetaan ympäristöterveydenhuollon viranomaisten

tiedonsaantioikeuksia tartuntatautien torjunnassa. Selkeä laintasoiseen säännökseen perustuva oikeus saada välttämättömät tiedot salassapitosäännösten estämättä tukee tehokasta epidemioiden selvittämistä ja parantaa viranomaistyön sujuvuutta käytännössä. Samoin viranomaisten yhteistyötä

korostetaan, mikä edistää toimivaa työnjakoa kunnan, hyvinvointialueen ja valtion viranomaisten välillä.

Lakiluonnoksen 41 §:n mukaan THL seuraa mikrobien ja mikrobilääkeresistenssin esiintymistä yhdyskuntien jätevesissä. Yhdyskuntajätevesiseuranta on kunnille uusi tehtävä. THL:n määräyksen mukaisesti kunnan tulee kerätä jätevesiseurantanäytteet. Velvoite jätevesiseurantaan tulee EU:n yhdyskuntajätevesidirektiivistä (2024/3019). Seurannan kustannukset kunnalle on arvioitu vähäisiksi.

Ympäristöterveydenhuollon työmäärä voi poikkeus- ja epidemiatilanteissa tilapäisesti kasvaa erityisesti valvonta- ja selvitystehtävien osalta.

Elintarvike- ja terveydensuojeluviranomaiselle ehdotetut valvontatehtävät ovat varsin laajoja sovellettavine pakkokeinoineen ja koskevat hygienian ja puhtauden valvonnan lisäksi esimerkiksi tilojen käytön rajoitusten valvontaa. Lisäksi terveydensuojeluviranomaiselle on ehdotettu tehtäviä henkilöliikenteen liikennevälineiden valvonnan osalta.

102 § Veden ja elintarvikkeiden välityksellä tarttuvat taudit. Tartuntatautilaki koskee kaikkia tartuntatauteja riippumatta leviämistavasta. Koska veden välityksellä tarttuvien tautien torjuntatoimista säädetään pääosin terveydensuojelulaissa ja elintarvikkeiden välityksellä tarttuvien tautien torjunnasta säädetään pääosin elintarvikelaissa, tässä laissa on aiheellista viitata mainittuihin lakeihin.

Prokkola Pirjo  
Kalajoen kaupungin ympäristöterveydenhuolto